

SİMİT ve PEYNİR'le "BİLİMİNSANİ ÖYKÜLERİ,"

Wright Kardeşler:

Orville Wright
(1871 - 1948)

Wilbur Wright
(1867 - 1912)

Yazan ve Çizen:
Bilgin Ersözlü

Yıl 1878. ABD'nin Indiana eyaletinde, Richmond kasabasında. Öğleden sonra eve dönen babaları, Wright kardeşlere pazardan o gün satın aldığı bir armağan getirmiş...

Paketten çıkan nesne ilk başta Wilbur'a da Orville'e de pek bir şey ifade etmez...

Yeni oyuncaklarıyla ilk oynadıklarında yaşadıkları duygu, her ikisinin de içinde bir tohumun yeşermesini sağlar... Bu, kurulduğunda kendi kendine uçabilen basit bir helikopterdir.

O gece uyumadan önce Wright kardeşler sohbet ederler...

Yıllar geçer. Wright kardeşler eğitimlerini lisede bırakmak zorunda kalır... Ailelerinin yaşadığı ekonomik güçlükler ve hastalıklar genç kardeşlerin ailenin maddi yükünü sırtlanmalarını gerekli kılmıştır... Okumaya ve öğrenmeye son derece meraklı olan iki kardeş önce bir basimevi kurar ve gazeteler, kitaplar yayımlamaya başlarlar. Ne yazık ki işleri istedikleri gibi gitmez. Yaşadıkları bölgede bisiklet kullanımının giderek yaygınlaştığını fark eden Wright kardeşler, basimevini kapatıp yerine bir bisiklet yapım ve tamir atölyesi açmaya karar verirler. Bu atölye sayesinde hem geçimlerini sağlayacak hem de uçmakla ilgili düşlerini gerçekleştirmenin yollarını arama olanağı bulacaklardır...

1890'lara gelindiğinde Wright kardeşler, işten arda kalan zamanlarının büyük bir bölümünü küçük bisiklet atölyelerinde, uçuşla ilgili o güne kadar dünyada yapılmış araştırmaları inceleyerek geçirmeye başlamıştılar.

Bak, sipariş ettiğimiz kitap geldi Orville.

Şu, planör denen şeylerle uğraşan Alman mühendisin çalışma notları mı yoksa? Harika!

Planör nedir Peynir?

Üzerinde hiçbir güç kaynağı olmadan, yalnızca rüzgâr gücüyle uçan hava taşıtlarına planör denir Simit'çiğim.

Uçma fikrini akıllarından çıkaramayan Wright kardeşler, dünyadaki gelişmeleri takip etmenin yanı sıra, uçurtmalar ve model uçaklarla deneyler de yapmaya başladılar.

Üç deyince birlikte koşmaya başlıyoruz, tamam mı Wilbur. Sakın ipi bırakma! Biiir... İkiii...

Üüüü! Fırlayın Wright kardeşler! Ay, keşke ben de şu model uçağın üzerinde olsaydım!

Bakalım bir sonraki kareyi görünce de aynı şeyi düşünecek misin?

Ancak, bu işte başarıya ulaşmak hiç de kolay değildir!

Bir şeyleri eksik yapıyoruz ama...

Elbette ki Wright kardeşler vazgeçmezler... Yıllar boyunca yüzlerce deney yapar, bu deneylerden edindikleri bilgileri not eder, kazandıkları deneyimlerle sürekli olarak bir öncekinden daha gelişmiş uçak modelleri inşa ederler. Hatta atölyelerinde küçük bir de rüzgâr tüneli kurarlar. Bu alet sayesinde çalışmalarını büyük hız kazanır ve uçuş için gerekli hesaplamaları yapmaları kolaylaşır.

Görüyor musun abicim?

Bu yeni kanat şeklimiz öncekilerden çok daha yüksek bir kaldırma kuvveti yaratıyor!

Harika Orville! Hemen gerçek boyda bir model yapmaya girişelim...

Oh! İyi ki bu beceriksizlerin derme çatma model uçağına binmemişim. Vazgeçsinler bence!

Dur bakalım. Hemen vazgeçmek var mı öyle?

Bu rüzgâr tüneli işini pek anlamadım ben.

Yani, artık yapay bir hava akımı yaratarak, büyük modellere gerek kalmadan uçuş ilkelerini atölyelerinde araştırabiliyor, daha sağlıklı ölçümler yapabiliyorlar.

Sayılsız denemenin ardından çalışmaları son aşamaya gelir. Wright kardeşler, gücünü pervanelerden alan ve taşıdığı insanın eliyle kumanda edebildiği, uçan bir araç yapmayı başarmıştır. 17 Aralık 1903 tarihinde, tarihin "uçak" olarak adlandırılacak ilk taşıtı havalandır ve yalnızca birkaç yüz metre sonra da olsa yere yumuşak bir şekilde iner.

Başardık! Başardık!

Vay canına! Uçuyorlar resmen. Ben demiştim, Wright kardeşler bu işi becerir diye!

Tabii, tabii!

Yüzümü kara çıkarmadınız. Aferin Orville'ciğim! Sen de hiç fena değildin Wilbur'cuğum!

Ay çok komiksin Simit'çiğim!

Wright kardeşlerden önce de uçmak için çabalayan ve bunu başaran insanlar olmuştur. Wright kardeşlerin onlardan en önemli farkı, çalışmalarında araştırma, gözlem ve deney üzerine kurulu bilimsel bir süreç takip etmeleridir. "Uçmak" kadar "uçuşu kontrol edebilmek" üzerine de çalışan Wright kardeşler, geliştirdikleri yeni düzenekler ve ürettikleri uçan araçla, hem çocukluk hayallerini gerçekleştirdiler hem de tarihe geçmeyi başardılar.

